

România
lucrului bine făcut

www.viata-libera.ro

56.000 de cititori zilnic
Publicație ce beneficiază de rezultate de audiență conform Studiului Național de Audiență măsurate în perioada august 2011 - august 2012

VALUTA
Euro 4.4061 lei ✓
Dolar 3.4506 lei ✓

METEO
9° 19°
Galați
Vreme bună

IDEI ȘI VINURI/2
Între mit și realitate
**Există sau nu
vinul din „pastile”?**

DIASPORA/10
Paul Buța, în capitala
Marii Britanii
**Măști populare
românești la Londra**

ISTORIA ALTFEL/16
Mari dinastii ale lumii
**Familia Tudor
și reformele
religioase**

Costel Crăngan
costel@viata-libera.ro

Pe urmele unui fenomen misterios

Experții caută explicații pentru cutremurele din Galați

foto Bogdan Codrescu

➤ Anul acesta, în satul gălățean Izvoarele s-au produs alte 30 de seisme

Eveniment/3

Nu suntem pregătiți să facem față unei noi ierni

Prima zăpadă ne va lua, din nou, prin surprindere

➤ Nicio firmă nu s-a înscris la licitația pentru dezapezirea drumurilor naționale din județul Galați
➤ O serie de utilaje de care avem nevoie stringentă vor fi livrate abia în prag de primăvară

Eveniment/5

foto Bogdan Codrescu

Să fim serioși! N-am inventat noi, românii, corupția. Nici măcar lupta împotriva corupției nu-i patent românesc, oricât s-ar strădui unii de pe aici să-și asume paternitatea ideii. De fapt, cea mai interesantă acțiune anticorupție consemnată vreodată de cărțile de istorie s-a întâmplat în anii '90, în Italia. Procurorii italieni au lansat atunci celebra acțiune „Mani pulite” („Mâini curate”), care a dus, prin arestări și condamnări spectaculoase, la suprimarea unor filiere infracționale ample, dar și la scoaterea de pe scena politică a mai multor partide, căci (nimic nou) politica mergea mână-n mână cu crima organizată. Vă amintiți, desigur, serialul „Caracatița”, inspirat tocmai din acea amplă operațiune antimafie.

Însă nici măcar în pasionala Italie lucrurile n-au mers până la capăt, căci „Mani pulite” a fost oprită cu ordin de sus (de foarte sus), dat fiind că, pe fondul faptului că anchetele ajunseseră la clasa politică în ansamblul ei, exista risc major de anarhie. Ulterior, lucrurile au luat o turnură romantică (deh, vorbim de Italia...), s-au scris cărți, s-au făcut filme, au apărut o puzderie de bancuri. Însă lupta contra mafiei n-a mai fost cea de la început, ci doar o treabă lejeră, cât să nu apară impresia că lucrurile au fost scăpate de sub control.

Sincer vorbind, situația din România de acum seamănă destul de mult cu cea din Italia de dinainte de „Mani pulite”. Anchetele declanșate de DNA în ultimii ani, condamnările spectaculoase obținute recent în câteva dosare grele, dar și perspectiva că - uite! - s-a ajuns la oameni care păreau de neatinș indică faptul că ne aflăm la o răscruce. Dacă DNA

Facem un „mani pulite”?

va continua cu aceeași viteză, atunci sunt șanse să vedem, în câțiva ani, o curățire de infractori a instituțiilor. Dacă nu - asta e! - va trebui să consemnăm în jurnalele personale, pentru urmași, că mafia a învins.

Și în România, ca și în Italia anilor '90, avem două aspecte ale sistemului infracțional. Pe de o parte, avem persoanele interesate să corupă: oameni de afaceri lacomi, politicieni obsedați să obțină ma-

ximum de voturi, cetățeni disperati că nu-și pot rezolva problemele din cauza birocrăției excesive. Pe de altă parte, avem o mulțime de funcționari care, pe fondul unei moralități discutabile, sunt dispuși să accepte mita. Iar prin mită nu înțeleg neapărat bani și/sau bunuri, ci și siguranța unui post public bine plătit. Ba chiar socotesc că funcționarul corupt, dispus să încalce legea pentru bani sau pentru a face jocurile unui politician, este mai periculos decât corupătorul. Căci el, funcționarul, este plătit de noi toți tocmai pentru ca încălcarea legii să nu se producă.

De altfel, de aceea a și prosperat crima organizată: pentru că oamenii din sistemul public (și includ aici tot, de la administrație până la justiție) au acceptat și acceptă să fie corupți, dacă nu cu bani, atunci cu tot felul de privilegii și avantaje. Mai grav este că, uneori, până și obținerea și păstrarea unui loc de muncă în instituțiile statului sunt condiționate de șantajul politic. Este tot corupție și, de cele mai multe ori, este punctul de plecare a tuturor relelor.

Ce-ai spune dacă „Viața liberă” ar lansa o campanie de curățire de corupți a clasei politice și a administrației publice? Sunteți dispuși să ne ajutați să strângem probe și să le ducem în fața Justiției?

Călin Popescu
TĂRICEANU

Adresa redacției:
str. Domnească nr. 68
TEL 460 620, FAX 471 028
redactie@viata-libera.ro

COTIDIAN INDEPENDENT
marcă înregistrată
auditat de Biroul Român de Audit
al Tiraajelor membru al Biroului
International de Audit al Tiraajelor

SINAXAR

Sf. Mc. Evlampie
și Evlampia, sora lui;
Sf. Cuv. Vasian și Teofil Mărt.

MAXIME

„Numai oamenii
care nu au cunoscut suferința
pot să citească despre ea.”
Jerome K. Jerome

ASTĂZI în **Viața liberă**
PESTE 630 ANUNȚURI DE MICĂ PUBLICITATE
pag. 7-10

INTERIOR

Eveniment/3

Decizie a Curții de Apel
**Bunea Stancu
nu are voie
să plece din Brăila**

Eveniment/5
Pentru intervenție rapidă
în caz de nenorociri

**Salvatorii
voluntari
ai Galațiului**

Sport/6
Duminică
**Semimaratonul
Galați, pe Faleza
Superioară**

Observator/12
Unde-s mulți,
puterea crește
**Cuplu bătut
în Micro 40**

foto arhiva VL

Între 20 și 30 octombrie

**Regal
de comedie
la Galați**

Timp liber/2

Mai sunt două săptămâni

**Începe
programul
„Prima mașină”**

Economie/4

foto arhiva VL

BANI GREI 300 lei pe săptămână! Premiile se revendică până la data următoarei extrageri.

Abonează-te la Viața Liberă cu doar 25 lei/Lună! Păstrează același preț și în 2014!

Program în parteneriat cu INTERNAȚIONAL Travel & Congress - Israel

Viata pe scurt

ISRAEL și IORDANIA, prin Agenția de Turism MONTANA

Unde-s mulți, puterea crește Cuplu bătut în Micro 40

Doi tineri din Galați, o fată de 20 de ani și un băiat de 23 de ani, au ajuns la spital în toiu noapți, după ce au fost înfrânți de o gașcă mai numeroasă...

Albiuța. Și rima

Proștii sunt de cele mai multe ori agresivi. Ei poate nu-și dau seama, iar cei de pe margine au prea mult bun-simț pentru a le bate obrazul.

Plecarea: 30 octombrie 2014 - 7 zile Pret: de la 645 euro/pers în camera dubla/tripla (se poate achita și în USD, la paritatea BNR)

Ziua I. "SPRE TARA PROMISA..."

Ora 08:15, intalnire cu ghidul roman la Aeroportul Otopeni (plecari). Ora 11:15 decolare spre Tel Aviv (masa in avion).

Ziua a II-a. "PE URMELE COPILARIEI LUI IISUS..."

Mic dejun. Plecarea spre Nazaret (locul copilariei lui Iisus). Ne inchinam la Biserica Ortodoxa a Bunei-Vestiri, unde in altarul mic si intunecos se aude susurul „Izvorului Maicii Domnului”.

Ziua a III-a. IORDANIA, mister si aura mistica in fascinantul "oras pierdut" Petra

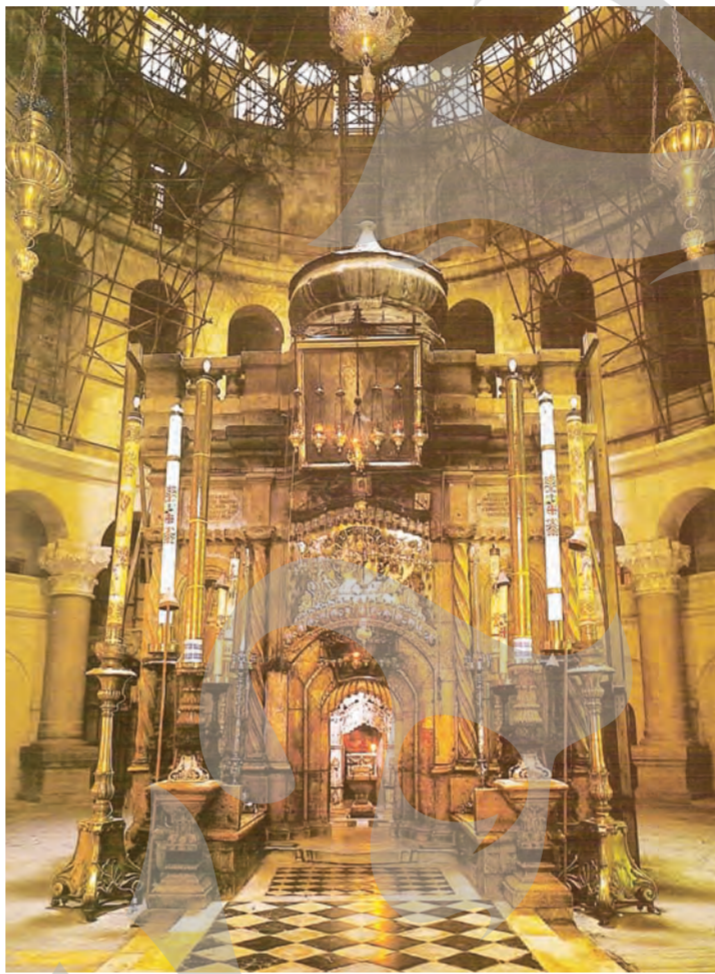
Mic dejun. Se pleaca spre Muntele Nebo - de unde Moise a vazut Pamantul Fagaduintei. Oprire Madaba - orasul mozaicilor, pentru o vizita la Biserica Ortodoxa "Sf. Gheorghe", unde se afla cea mai veche harta a Tarii Sfinte din mozaic.

Ziua a IV-a. IERUSALIM, "Zidul Plangerii"

Mic dejun. Treceam granita din Iordania in Israel, pe podul Allenby (taxa iesire Iordania 15 USD/persoana, se achita in aur).

Ziua a V-a. IERUSALIM - ORASUL SFANT (Moartea, Invierea si Inaltarea)

Mic dejun. Ne indreptam spre Ierusalim. Tur oras Ierusalim: intram in „Cetatea Sfanta” Ierusalim prin Poarta Sf. Stefan (Poarta Leilor).

Sfântul Mormant

Crucii (Via Dolorosa) cu cele 14 statii, in care s-a oprit Iisus, pana la Sf. Mormant. Coboram pe adevaratul Drum al Crucii, care se afla la 3 metri sub pamant...

Carantania, construita pe "Muntele Ispitarii". Coboram pe valea raului Iordan, pana la locul numit Qasr el Yahud, situat intre Ierihon si Ierusalim. Acesta este adevaratul loc de botez al lui Iisus (Matei, 3:13-17) si tot aici este locul pe unde "copiii" Israelului au traversat Iordanul...

Ziua a VI-a. "IORDAN, BOTEZUL DOMNULUI..."

Mic dejun. Se pleaca spre Hozeva. Ne inchinam la Manastirea Ortodoxa Sf. Gheorghe cu Pestera Sf. Prooroc Ilie Tezvituanul. Aici se afla moastele intregi ale Sf. Ioan Iacob Romanul de la Neamt (Hozevitul). Vizitam Asezamantul Romanesc din Ierihon, unde suntem intampinati de maica staretia Evghenia.

BONUS: TUR ORAS TEL-AVIV, cu oprite in Jaffa (daca timpul ne permite).

Fiecare crestin trebuie sa viziteze macar o singura data Tara Sfanta. Poti face acum pelerinajul vietii in cele mai bune conditii si la cel mai bun pret, prin Agenția de Turism Montana.

Pentru toate detaliile vizitati www.montanatravel.ro sau sunati la 0236.469.833!

100 de lei pentru invataci! Carnet de note Viața Liberă. Ce notă îi dai ziarului tău astăzi?

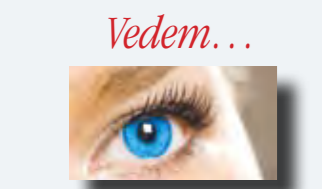
Biserica Ortodoxă a Bunei-Vestiri

Selectii THE BEST Culoare. Calitate maximă la prețuri minime! Policromie - format max. 62x48 cm Scanări - format max. A3

Și văd cum stă sub tei fără oprire (VI)

Să dorm nițel... fiindcă, vorba aia, degeaba mă scol cu noaptea-n cap și cu ziua la glezne, degeaba mă ridic pe oase la cântatul porumbacului haidec, dacă n-o s-bun de nimic, dacă plec și risc să adorm în timpul mersului, nu?

"Dracula: Povestea nespusă"

Istoria României are parte de o nouă cosmetizare din partea Hollywood-ului cu "Dracula Untold", care spune povestea lui Vlad Țepeș explorând evenimentele tragice ce au dus la transformarea sa în "cel mai faimos vampir din toate timpurile". Povestea începe când Vlad (Luke Evans) era încă muritor și descrie relația turbulentă a familiei domnitorului cu violentul și lacomul sultan Mehmet (Dominic Cooper). Pentru a-și salva țara și familia, Vlad și-a vândut sufletul diavolului, ne învață filmul regizat de Gary Shore.

"Puterea unei ore"

"Puterea unei ore", de Lakhani Dave, este extraordinar de utilă, prezentându-ți problemele majore pe care le poți întâlni în viața de zi cu zi în puncte foarte clare, care îți permit să alegi elementele importante asupra cărora trebuie să-ți îndrepți atenția, oferindu-ți în același timp instrumentele necesare pentru a fi eficient în ceea ce faci. În plus, te va ajuta să identifici zonele în care ai nevoie de o schimbare și te va ghida printr-un proces de concentrare extraordinară, astfel încât să îți poți reinventa viața și afacerea. Nu-ți vei mai face probleme în legătură cu organizarea timpului, vei ști cum să-ți clasifici relațiile personale pentru binele tău și al afacerii tale, cum să porți o negociere cu clienții, cum să-ți conduci angajații și să-ți crezi o imagine asupra succesului tău.

Reporter: **Se spune că din fiecare experiență prin care treci înveți câte ceva. Ce ai învățat tu din cele două sezoane de X Factor de până acum?**

Delia Matache: Am învățat că mereu pot să rămân surprinsă, că viața ne rezervă mereu lucruri frumoase și oameni minunați. Am învățat că, deși totul e în mare la fel, e de fapt mereu nou și că am de descoperit lucruri noi în fiecare zi. Fiecare nou sezon de X Factor vine la pachet cu o serie de emoții și trăiri care pur și simplu îți fac viața mai frumoasă.

Rep: Sezonul acesta, X Factor vine cu juriu nou, însă tu ai reușit să te menții pe poziții. Cărui fapt crezi că se datorează acest lucru?

D.M.: Am o personalitate puternică, nu cred că există conjunctură în care să mă pierd sau să fiu altfel decât eu însămi. Cred că marele meu avantaj e naturalitatea, în viața

iar Ștefan este rock-starul original din România!

Rep: În noul sezon, pretențiile tale au crescut în ceea ce-i privește pe concurenți? Ce îți dorești de la ei?

D.M.: Exact cum spune și noul slogan X Factor... vreau mai mult decât voce! Vreau pasiune, vreau oameni curajoși, creativi. Caut un artist complex, o persoană care să respire „entertainment”.

Rep: Sezonul trecut, câștigătorul X Factor a venit din echipa ta. Cum ai descrie evoluția artistică a lui Florin Ristei în ultima jumătate de an?

D.M.: Florin e din ce în ce mai aproape de visul oricărui muzician din România. Lucrează foarte mult în studio, studiază în continuare instrumentele, lucrează la piese noi. În curând își lansează noul videoclip și abia aștept să îl vedeți și voi. Sunt foarte mândră de el și nu numai de el. Și Alex Mațavev, celălalt finalist al celui

DELIA

Diva absolută din juriul X Factor

de zi cu zi sunt exact așa cum mă vedeți și pe ecran.

Rep: Cât de ușor ți-a fost să te acomodezi cu noii tăi colegi de juriu? Cum vă înțelegeți și cum i-ai descrie pe fiecare dintre ei?

D.M.: Mi-a fost foarte ușor să mă acomodez, ei sunt noi în viața mea doar ca și colegi de jurizare. Ne cunoaștem de mult timp, toți suntem în industria muzicală românească de ani de zile. Ne înțelegem perfect și odată cu filmările X Factor ne-am apropiat mult și am ajuns să ne cunoaștem și mai bine. Cred că cele două cuvinte scrise pe spatele scaunelor de la masa juraților îi descriu cel mai bine! Horia e un super showman,

de-al treilea sezon „X Factor” și-a lansat primul single & video în limba română „Cu capul în nori”. Am fost la lansarea lui și îl susțin cât pot de mult. Cred că ambii au potențial și talent, așa că vom tot auzi de ei.

Rep: Zilele acestea ai lansat un videoclip la un nou single. Care este povestea acestei piese?

D.M.: Am lansat deja videoclipul pentru cel mai nou single al meu, „Pe aripi de vânt” feat. Kaira. Piesa este despre trăirile pe care le are oricine într-o relație în care este vorba despre dragoste, despre cât de greu este când nu ești alături de cel pe care îl iubești. Pentru prima oară în cariera mea am lansat o

piesă care a intrat pe radio încă din prima zi, care a strâns trei milioane de vizualizări pe youtube în aproape două săptămâni, o piesă pentru care mă oprește lumea pe stradă și îmi cântă cuvânt cu cuvânt. Am văzut inclusiv femei care plâng la concertele mele pe piesa asta... Este fantastic că am reușit să ating atât de mulți oameni, e cea mai mare bucurie a mea.

Rep: Ai declarat că între tine și soțul tău a fost dragoste la prima vedere. Cum s-a schimbat el în timp? Ce apreciezi la el și ce ai vrea să schimbi?

D.M.: Nu e nicio schimbare, poate doar câteva fire de păr alb. Nu îmi doresc să schimb nimic, asta e foarte frumos între noi, ne iubim exact așa cum suntem, ne înțelegem și ne sprijinim în tot ce se întâmplă în viața profesională. Aș îndrăzni să spun că suntem cuplul perfect!

Sursa: agentia-de-presamonde-na.ro

DELIA

Diva absolută din juriul X Factor

Delia Matache este una dintre cele mai apreciate artiste din peisajul muzical românesc și jurată X Factor, super show difuzat în fiecare vineri, de la 20,30, la Antena 1. Într-un interviu acordat recent, Delia a vorbit despre cel mai nou sezon X Factor, despre relația cu colegii ei de juriu, Horia Brenciu și Ștefan Bănică jr., despre așteptările pe care le are de la concurenți, dar și despre relația frumoasă pe care o are cu soțul ei, Răzvan Munteanu.

Mai multe amănunțe în pag. 20

Concluzii

Băuturi sintetice

În concluzie, vinul din pastile încă nu există. Există niște băuturi „sintetice” (BFL-uri) care amintesc de departe de vin și sunt mai ieftine de produs decât vinul. Însă acestea sunt etichetate ca atare. Sigur că un mod de fraudare ar fi ca vinăriile de cartier să vândă vrac BFL pe post de vin vărsat. Sau să boteze vinul cu numita abominăție. Însă ar fi relativ ușor de detectat organoleptic falsul, nu că publicului țintă i-ar păsa prea tare.

Totuși respingerea mitului vinului din pastile pe baze pur științifice nu stă în picioare. Există, iată!, alcool pudră, deci putem să ne închipuim o „pastilă”. Însă de la închipuire până la realitatea de a putea avea pe un raft din bucătărie un tub de pastile efervescente numite „cabernet sauvignon de Napa Valley 2007”, sau mai știu eu ce năzbății asemănătoare, e o cale lungă - sper eu, prea lungă. Sigur că există glumițe - pudră cu extract de vin alcoolizată, cum este acest produs vândut de o companie specializată în produse de „outdoor” și supraviețuire. Sigur nu e „vin”, nici în Germania, nici în SUA, nici în România - din pricini legale - vinul fiind definit ca băutură fermentată din struguri.

Însă am eu o bănuială că toate acestea nu sunt sfârșitul epopeii. Acum câteva zile citeam un articol despre un produs care stă să apară în Statele Unite - Palcohol. Un sortiment de alcool pudră - „made from premium vodka distilled 4 times”. Premium vodka, da?

Sunt curios cam în ce an se va introduce la Concours Mondial de Bruxelles categoria „vin-pudră”...

Pagină realizată de
George Mitea
 redactie@viata-libera.ro

Între mit și realitate

De câte ori n-am auzit într-o conversație despre vin ideea „toate vinurile astea din magazine sunt făcute din pastile”... Că ar exista o pilulă magică, care pusă într-un pahar cu apă, precum o vitamina C efervescentă, va produce în câteva secunde o băutură alcoolică.

Mulți autori cu o experiență incontestabilă au scris despre aceste mituri care gravitează în jurul vinului. Principala problemă în cazul vinului din pastile ar fi alcoolul. Ni se spune că alcoolul e un lichid, el nu există în stare solidă și prin urmare nu poate exista o „pastilă” care să încapsuleze tot ceea ce face un vin să fie un... vin.

Articole pe această temă

Cătălin Păduraru în „10 mituri despre vin” (catalinpaduraru.ro) spune: „Realitatea confirmă că nu face nimeni vin aruncând, conform mitului, o pastilă într-o căldare, pastilă care, după teoria în cauză, ar elibera și alcoolul necesar... Este hilar și lipsit de orice

sustinere științifică”.
 „Vinul din pastile”, Revista Millesim nr.1/2011, pagina 12, Dorin Popa: „Vinul din pastile nu există, fiind imposibil de produs și în mod real, și în mod legal”.

„Despre miturile moderne ale vinului” (atelieruldevinuri.com) Valentin Ceafalău: mitul vinului din pastile „nu a fost însă niciodată demonstrat, el existând doar la nivel de zvon. De asemenea, acest mit nu este justificabil și datorită faptului că în România nu prea a existat problema lipsei de materie primă, de struguri”.

Supraproducția din România

Cătălin Păduraru a atras atenția și asupra faptului că există un contra-argument economic. România, cum se știe, are o supraproducție de vin, deci nu duce lipsă de materie primă. Ar fi illogic ca în condițiile unei supraproducții să existe falsificări de orice fel. Cu atât mai mult cu cât, adaug eu, Statul Român a reușit să reglementeze aceste așa-zise falsuri, prin sintagma generoasă „băuturi fermentate liniștit”, care sunt băuturi alcoolice în care se adaugă un extract din vin sau din struguri ca

Există vinul din „pastile” sau nu?

să-i dea lichidului o falsă aparență de vin. Aici, aș zice că Statul ar trebui să fie mult mai ferm, dar îmi inchipui că interesele sunt prea mari. Dacă te uiți pe etichetele acelor peturi pline de un lichid auriu o să vezi numai poloboace, butoaie și imagini de hrubă, care dezinformează potențialul cumpărător asupra naturii băuturii din sticlă. Cu atât mai mult cu cât există „băuturi fermentate liniștit” îmbuteliate în sticlă de 0,75, cu dop și tot ceea ce este în mod tradițional asociat ca ambalaj unei sticle de vin.

În fine... să ajungem la concluzie. Vinul din pastile e o tâmpenie, e adevărat. BFL-ul nu e vin, nu-l consum și nu recomand nimănui să-l consume, așa că nu prea mă interesează din ce prafuri, arome și alcool e făcut.

Alcoolul pudră

Dar, trebuie să vă spun cu regret că alcoolul poate exista și în alte stări de agregare decât lichidă. Așa că demontarea mitului pe latura „științifică” nu prea funcțio-

nează. Cum așa? Păi, în SUA există un patent privind alcoolul pudră nu de azi, de ieri, ci din 1974. Ați auzit de ciclodextrină? Nu? Nici eu până acum câteva minute.

Ciclodextrina e o substanță chimică din familia zaharurilor care are, printre altele, proprietatea de a absorbi alcoolul, fiind solubilă.

Nu este o chestiune pur teoretică - există chiar și aplicații practice apărute pe piață. În Germania a existat Subyou, care între timp s-a mutat din pricini legale în Mexic. Și acum se pot cumpăra câteva sortimente „Subyou be true” cu mențiunea „Alcohol in Powder - Just add Water and enjoy”, 4,8 la sută alcool. În Olanda problema a apărut în 2007 și s-a numit Booz2go, un praf care, după ce adăugai apă, se metamorfoza într-o băutură carbogazoasă și slab alcoolizată.

Cele două țări au inclus însă ciclodextrina îmbibată cu alcool printre produsele accizabile și problema a dispărut în mod natural. Pentru moment.

Mănânci cu „ochii închiși”

Restaurant pe întuneric

În gastronomie se pune accent pe mesajul estetic al mâncării, prezentare și aranjamentul ingredientelor. Într-un „restaurant orb”, talentul artistic al bucătarului este inutil. Scufundat într-o beznă completă, aplecat deasupra farfuriei, nimic din efortul de cosmetizare nu mai contează.

Poate părea absurd la o primă vedere, dar oameni din întreaga lume plătesc sume considerabile pentru a mânca la restaurante care servesc masa în întuneric complet, relatează stylereport.ro.

Primul restaurant pe întuneric a pornit dintr-o inițiativă caritabilă. Un pastor elvețian a deschis un astfel de local în interiorul unei biserici luterane, pentru a oferi un loc de muncă persoanelor cu probleme de vedere.

Fără nicio sursă de lumină, clienții experimentau deliberat pe parcursul unei mese ceea ce pentru chelnerii orbi care îi serveau

era, fără drept de alegere, un stil de viață. Bucătar pasionat și nevăzător la rândul său, pastorul Jorge Spielmann începuse practica în propria casă, unde își lega oaspeții la ochi înainte de a-i lăsa să guste din mâncarea pe care le-o pregătise. Era un mod de a le ascuți simțurile și de a-i face să se concentreze mai mult pe mirosul și gustul preparatelor. Fără să-și dea seama, pastorul a pornit în 1999 o adevărată modă a restaurantelor pe întuneric. Locuri asemănătoare au apărut pe rând în Londra, Paris, Sydney, Amsterdam, Beijing sau București.

Indiferent de specific sau de loc, principiile localurilor în orb rămân cam aceleași. Clienților li se cere să abandoneze orice sursă potențială de lumină, de la ceasuri cu indicatoare luminescente până la telefoane mobile sau brichete, care sunt puse la păstrare în garderobă. Șorțul este parte obligatorie a recuzitei oaspeților la fel

cum chelnerii văzători schimbă uniforma cu vestimentație complet neagră și ochelari cu vedere în infraroșu.

O experiență... nemaivăzută

Din anticamera cu lumină obscură se trece în sala de mese cu ajutorul ospătarului care le cere clienților să formeze un „trenuleț” în spatele lui, cu mâinile ținute pe umerii persoanei din față. La destinație, marginea mesei și scaunul sunt singurele repere pe care le vei păstra pe întreg parcursul cinei. Poziția în cameră este greu de intuit, la fel și dimensiunile ei, fără a mai pune la socoteală culorile, designul sau detalii care te-ar preocupa în mod obișnuit la un restaurant în care pășești pentru prima dată.

Sentimentul este asemănător cu intrarea într-un bazin cu apă rece, taie respirația și cere câteva clipe de obișnuire cu întunericul

complet. Ideea că un chelner trebuie să fie serviabil are cu totul alte înțelesuri într-o sală de mese în care nu-ți poți vedea nici măcar propria mână. Ospătarul și ochelarii împrumutați parcă din echipamentul trupelor speciale sunt ochii tăi în adevăratul sens al cuvântului. Servirea este anunțată întotdeauna înainte cu voce tare, iar clientul trebuie să-și restrângă pe cât posibil poziția, astfel încât să nu incomodeze sau să răstoarne fără să vrea farfuria care i se va așeza în față.

După disconfortul inițial, experiența mâncatului pe întuneric devine interesantă și amuzantă în același timp. Mâncarea trebuie căutată în farfurie și frecvent, împotriva oricăror reguli de bună purtare, ajutată să intre în lingură cu ajutorul mâinilor. Ușor de înțeles, nu se dau la masă cuțite sau furculițe, ci doar linguri potrivite fiecărui preparat. Dincolo de muzica de atmosferă, clinchetul tacâmurilor care urmăresc dezorientate bucațile de mâncare prin farfurie și revelațiile fiecărui client acoperă fondul sonor. Nu știi cât mănânci, ce culoare are sau ce formă. După părerile unor anumiți clienți, lipsa vederii îngreunează inclusiv tragera unei concluzii despre sațietate. În același timp, întunericul te împinge să fii mai atent la gustul și mirosul preparatului. Nu e un sentiment cu totul deosebit, dar incertitudinea oferă o senzație aparte care, de fapt, dă farmecul unui astfel de local.

„Dacă mănânci asta, trebuie să dormi un an”

Cel mai nesănătos mic-dejun din lume

Un restaurant din Anglia le propune clienților o provocare: un mic-dejun care are nu mai puțin de 8.000 de calorii, adică de patru ori mai mult decât necesarul mediu zilnic, transmite Yahoo!News.

Numai 20 de persoane au comandat felul de mâncare denumit sugestiv „Hibernator”, însă nimeni nu a reușit să termine ce a primit pe farfurie.

„Se numește așa deoarece oricine îl mănâncă trebuie să hiberneze un an”, a spus bucătarul de la cafeneaua Bear Grills, din Anglia, potrivit Daily Mail.

Clienții care au curaj să comande acest fel de mâncare primesc un platou cu patru ouă prăjite, o omletă cu brânză, opt cârnați, opt felii de bacon, patru negrese, patru gofre, patru felii de pâine prăjite, patru porții de budincă, două de fasole, două roșii, ciuperci, cartofi prăjiți și două pahare de milkshake. Cei care acceptă provocarea culinară trebuie să aibă peste 18 ani, să semneze o declarație pe proprie răspundere și să plătească 33 de dolari.

Numai cei care vor reuși să termine toată mâncarea vor primi un premiu de 162 de dolari și vor avea un fel de mâncare care le va purta numele.

Pagină realizată
din surse on-line de

Monica Zanet

monica.zanet@viata-libera.ro

**CRONICĂ
 DE CENACLU**

Decât duzine

În textul prezentat ședința trecută, „Duzina căpșunei albastre”, autoarea, **Andreea Violeta Bobe**, se referă frecvent la putreziciune, la Samael și la tot ce-i mai întunecat în această lume și dincolo de ea. Nimic ieșit din comun, veți spune aducând felurite argumente din vasta istorie a literaturii universale. Însă, așa cum observă și **Ion Avram**, singura tehnică folosită este aceea a unei înșirui de propoziții fără noimă formând un text sado-maso, chiar horror. Negrul este aurul morții în cetatea Lunii negre / e podoaba de la gâtul lui Lilith Haosul (**Ana Maria Panagatos**), lipsa de logică (**Cristina Dobreanu**), de coerență (**Marius Grama**), truismele (**Victor Cilincă**) pe care le folosește – așa cum foloseau pe vremuri romanticii stelele și luna – nu fac altceva decât să-l îndepărteze pe cititor de text, fie el (textul) și publicat în vreo revistă ori între copertile vreunei cărți. Pentru cei alarmați că ar fi o nedreptate: inechitățile nu sunt străine de istoria literaturii (a se vedea „cazul” lui Constant Tonegaru). Dincolo de Cosmos materia se află-n stare de plasmă/banii nu pot cumpăra valoarea culturală a cunoașterii. Autoarea încearcă o forțare a stării de filosofie (**Leonard Matei**) – o filosofie de rit nou, una kitschoasă – pe care o expune prin formulări terne (**Stela Iorga**), reușind astfel să creeze doar o atmosferă incoloră, inodoră și insipidă (**Simona Toma**). De aici până la verdictul lui **Marius Grama**, „Nu este poezie!”, nu este decât un singur pas, chiar dacă **Ioan Dan Pintilie** mai îndulcește smoala privind textul drept o poveste cu inserții biblice și cu umor involuntar. Cu negru s-au vopsit giuvaerurile de pe porțile Purgatoriului și ladului/nici Lucifer nu poate să-l privească/lumina lui Samael pălește-n lacrimi. Această controversă uniformă (**Tudor Neacșu**), lipsită de muzicalitate (**Carmen Neacșu**), nu are nimic în comun cu horror-ul din debutul acestei cronici, căci am face o mare nedreptate Corbului lui Poe sau Apocalipsei după Isaia.

Acestea fiind spuse, vă așteptăm și astăzi, de la ora 18,00, la sediul cotidianului „Viața liberă”, pentru a-l asculta pe **Ioan Dan Pintilie**.

Octavian Miclescu

Recenzie de carte

„E-atîta criză de Cuvînt!”

≡ *Traian Vasilcău: „Sfeșnic în rugăciune”, versuri, Editura „Notograf Prim”, Chișinău, 2012*

Volumul de față dezvăluie un poet în dialog cu Lumea. Și implicit, cu Dumnezeu, creatorul ei. Însă este un dialog sui-generis, cititorul luând act doar de replicile, uneori dure, ale autorului, nu auzim deloc, doar intuim reacțiile „interlocutorilor”. Nu ar fi prima oară când un poet se adresează înaltului, nici măcar înversunarea unor ziceri n-ar constitui o noutate (vezi Arghezi). Ceea ce surprinde la

Traian Vasilcău (cu pseudonimul Traianus) din volumul „Sfeșnic în rugăciune” pare a fi ambiția de a contesta pe alocuri opera Creatorului, de a se pune în gură cu Acesta. O face, totuși, cu deferență, poate și cu ceva teamă.

Relația dintre poezie și rugăciune pare simbiotică, lirica include cuvinte specifice invocației către Dumnezeu, dar dincolo de ele (sau folosindu-se de ele) răsună metafora aspră. Cartea se deschide cu un astfel de poem revoltat, obiectul supărării fiind agresivitatea împotriva unei opere divine, vegetalul: „Cu mîinile pe piept împreunate/ Și-o floare înluminărită-n zori,/ Pomii cărunți și-mbrățișați de sfori,/ Cândva învulturiți, sunt duși în moarte.// În candelile cerului, surpate,/ Zorii de noapte ca sentințe curg/ Și pomii doborîți de-un Demiurg,/ Stingerea lor e-aplaudată-n burg.// Și-i plîng și n-aș mai scri'... și nu se poate!”.

Condiția poetului în lumea făcută de divinitate este surprinsă în „Hoțul incorigibil”: „Eu, care-le-am furat povestea lumii/ Și-o am ascuns în mine – spre-a mai fi,/ Sunt nerecunoscutul baci al humii/ Și răstignit de psalmi mai pot trăi.// Pustiul care-am fost a înverzit,/ Curând zburci-vor flori de sinziene,/ Și-n mijlocul durerii țintuit/ Bucium Mirare, Adevăr se cerne.// Ales mi-s al tăcerii poemele ce sînt/ Și scriu c-un ram de cruce – și nu-s decît cuvînt!”. Mi-a mai atras atenția un poem, care, de asemenea, merită citat: „Sunt două sate într-un sat,/ Mai multe burguri într-un burg./ Laduri în tot ce-i Demiurg./ Raiuri – în orișce păcat.// E-atîta criză de Cuvînt,/ E-nvingător orice învins/ Și candela din noi s-a stins/ Și-ntreb: „De sînt, cine mai sînt?”// Și la această întrebare/ Din lut de-azur lîsus dă-n floare.” („Cîntec de cimitir”).

Câteva observații înainte de a desfășura alte idei generate de carte. Materialul cărții este cam (chiar foarte) înghesuit (peste o sută de texte în 54 de pagini!), multe poeme nu au titluri, dar se poate trece și peste asta, se poar-

tă în poezia modernă. O constatare plăcută, primită cu mare bucurie de iubitorii limbii române, rezidă în forța poetului de a naște cuvinte, prin folosirea în sensuri derivate a unor vorbe existente. Puțini autori aleg să fie și creatori de limbă! Și încă un element care dă valoare volumului: postfața este semnată de regretata profesoară, scriitoare și traducătoare, Irina Mavrodin. Deși sunt numeroase textele care ilustrează tema principală a cărții, în volum se „rătăcesc” și câteva poezii politice. De pildă, „Ultimul vis al ultimului cneaz”: „(...) Ostatici i-au redevenit cu toții/ Și dînsul, fericit, în zori de zi/ Visează-ntruna să-l voteze morții,/ Dar vrea să-i guverneze pe cei vii!// Tot el, copoi cum n-a știut Bruxelles-ul,/ Mai are-un crez, pe care-l va urma:/ Ca Hitler, să-și arunce-n iad castelul,/ Nevinovat fiind, Micimea Sa! (...) Rușinea de-a fi comunist nu-l prinde,/ Rîde prin somn, despot analfabet,/ Și-ncrucîșindu-și mîinile pe piept/ Mai are-un gînd: cum să ne poată vinde/ Țarului prim, Rusiei răpitoare,/ Cu mare-alai, pe veci, fără recurs!// Să revenim în gheare noi de urs,/ Profund surîzător, fără-ncetare...// ...Vis de

tiran, coșmar care se gată/ Cînd nu s-a așteptat cneazul netot,/ Și într-o clipă, nemaîntimplată,/ poporul l-a-nhățat de beregată/ Și visu-i țîndări i-a făcut de tot! Evident, este un poem cu cheie, cititorul fiind liber să ghicească personajul. Oricum, deși cartea a apărut în 2012, zicerea poetică a devenit foarte actuală.

Versurile lui Traian Vasilcău mi-au amintit de Eminescu, Minulescu, Macedonski, pe alocuri de Arghezi. Scrie aproape numai în rimă, are și câteva texte în care distihurile trimit la poezia populară. Evident, poezia sa trebuie judecată în contextul literar de peste Prut. Nu este obligatoriu ca poezii de acolo să-și sincronizeze ținuta creatoare, cu forma și ideile din opera confrăților din România. Nici nu trebuie catalogată în vreun fel, depreciativ în niciun caz, maniera în care doresc să-și scrie operele. Sigur este că autorul de față oferă foarte multe motive de a fi admirat și aplaudat în sens pozitiv, atenția care i s-a acordat până acum de editurile, publicațiile și critica din R. Moldova și din țară constituind un argument în sprijinul valorii sale poetice.

Dan Plăeșu

Vânătoarea

Horea

Recomandări

HBO Vineri, ora 22,50

Furia

coprod., 2014, film de acțiune

Când un mafiot rus îi răpește fiica unui interlop care acum a renunțat la viața de infractor, acesta se vede nevoit să-i cheme la ordin pe foștii parteneri ca să-și facă singur dreptate.

Sâmbătă, ora 20,30

Batman - Începuturi

coprod., 2005, film de acțiune

Cum schimbă un om lumea? Iată o întrebare care îl urmărește pe Bruce Wayne precum imaginea părinților lui împușcați în fața lui pe străzile din Gotham într-o noapte care i-a schimbat viața pentru totdeauna.

Sâmbătă, ora 22,10

Citește și arde

coprod., 2008, comedy-drama

O carte care poate distruge multă lume este arsă, dar ultimul manuscris este trecut pe suport digital. Din nefericire, acesta este pierdut și găsit de doi bărbați de la o sală de fitness. Șansa aceasta, zic ei, trebuie neapărat fructificată. Și astfel viața li se va schimba definitiv.

Danemarca, 2012, film dramă

România, 1984, film dramă

Perioada 10 - 16 octombrie 2014

Arn, Cavalerul templier

(Prima parte)

Vineri, ora 20,10

Suedia-Anglia-Danemarca-Norvegia-Finlanda-Germania, 2007, film de aventuri

Arn Magnusson s-a născut în anul 1150 la ferma Arnas în Gothia de Vest, în partea de vest a Suediei. În urma unui accident din copilărie, părinții lui sunt nevoiți să-l trimită la o mănăstire în slujba lui Dumnezeu. Însă, lăsând la o parte predicile, Arn este instruit de un călugăr, fost cavaler templier, pentru a deveni un războinic și un adevărat cavaler. Un moment foarte important în decursul vieții lui este dat de întâlnirea cu Cecilia, marea lui iubire. Dar relația pe care o are cu tână Cecilia nu este pe placul nobilei sale familii. Astfel devine o iubire interzisă, care îi va schimba viața pentru totdeauna. Soarta nedreaptă însoțită de legile nefrești ale politicii vor face ca cei doi îndrăgostiți să se despartă. Cecilia este încarcerată într-o mănăstire și Arn este trimis să lupte în Războiul Sfânt alături de Armata Cruciaților, astfel devine un cavaler templier. Amândoi sunt nevoiți să lupte pentru a supraviețui, să învețe cum să se confrunte cu răul și să depășească dificultățile fizice și morale. Separarea lor dureroasă le provoacă îndoieli în ceea ce privește credința în Dumnezeu și bunătatea lui, dar nu și în încrederea lor reciprocă, în speranța că se vor întâlni din nou într-o bună zi.

Evadare de la Colditz

(Prima parte)

Duminică, ora 23,30

Anglia, 2005, dramă romantică

Trei ofițeri se împrietesc atunci când evadează dintr-un lagăr de prizonieri de război, la începutul celui de-al Doilea Război Mondial. Doi dintre ei, naivul Jack Rose și onorabilul Tom Willis, sunt capturați de nemți și transferați în infamul lagăr de maximă securitate Colditz, un castel gotic amenințător și extrem de bine păzit, aflat la granița cu Polonia. Cel de-al treilea, Nick McGrade, nemilos și sigur pe sine, reușește să scape și, după câteva săptămâni în care se ascunde prin Europa, ajunge în siguranță acasă. La Londra, McGrade intră în MI9, un serviciu secret condus de Lt col Fordham, înființat pentru a-i ajuta pe prizonierii de război care evadează din lagăre. McGrade o caută pe frumoasa iubită a lui Jack pentru a-i da vești despre acesta și se îndrăgostește nebunește de ea. Din acest moment, principala lui preocupare este aceea de a-l împiedica pe Jack să o mai vadă vreodată pe Lizzie. O nouă abordare a unei povești clasice, această dramă combină senzaționalele și eroicele evadări dintr-unul din cele mai infame lagăre de prizonieri ale Europei cu o poveste de dragoste emoționantă, dar nefericită.

Explicații "fără perdea"

Curiozitățile bărbaților despre zonele intime feminine

Cât de grei sunt sânii? Ce este areola? De ce nu alăptează și bărbații? Chiar și pentru cei mai educați bărbați, corpul feminin continuă să fie un mister. Reprezentanții sexului masculin au multe curiozități despre zonele intime ale femeilor, iar specialiștii le oferă câteva răspunsuri „fără perdea”.

Că femeile sunt imposibil de descifrat este un lucru de care mai toți bărbații sunt convingeți, dar învăluit în mister este nu doar comportamentul reprezentantelor sexului frumos, ci și corpul – cu precădere zonele intime. Editorii publicației americane „Huffington Post”, împreună cu producătorul de aparate de imagistică medicală Hologic, au aflat de la un grup de bărbați curioși ce nelămuriri au în legătură cu trupul feminin. Apoi, au răspuns „fără perdea” tuturor dilemelor pe care le-au avut. Iată ce întrebări au avut reprezentanții sexului masculin și cum le-au satisfăcut specialiștii curiozitățile

Unde se termină mamelonul și începe areola

Mamelonul (sau sfârscul) este vârful proeminent și elastic al sânelui pe care se găsesc mai multe orificii pentru alăptare. Areola este discul colorat din jurul mamelonului. Aceasta se întinde pe o suprafață mai mare și are de jur împrejur câteva puncte proeminente numite glande Montgomery care secretă sebum. Ambele devin mai închise la culoare în timpul sarcinii și după naștere.

Sunt sânii grei?

Dimensiunea sânilor unei femei depinde de bagajul genetic, de stilul ei de viață, dar și de vârsta pe care o

are. Greutatea unui sân variază între 900 de grame și 9 kilograme. Mărimea cupei unui sutien măsoară un număr de mililitri. De exemplu, cupa A susține 230 de mililitri/per sân, în vreme ce cupa D susține 800 de mililitri.

Femeilor li se micșorează organele genitale când e frig?

„Retracția” care se întâmplă bărbaților când afară sunt temperaturi scăzute nu este întâlnită și la femei, pentru că organele lor genitale sunt în mare parte interne. Excepție face mamelonul, care se contractă pentru a-și reduce suprafața și a reduce pierderile de căldură. Singurele părți externe ale aparaturii re-

producător feminin, clitorisul și labiile, cresc în dimensiuni ca urmare a excitației sexuale, dar nu se micșorează la frig.

Cum reușesc sânii să producă lapte

Este un mecanism pe cât de simplu, pe atât de miraculos. Niște glande care arată precum penele de păun se întind de la nivelul mamelonului și până în țesutul gras al sânelui. La vârful acestor „pene” există mici săculeți numiți celule alveolare. În interiorul acestora, sub acțiunea unui hormon, zahărul și proteinele din sânge sunt extrase și transformate în lapte. Lichidul este apoi transportat către mamelon prin intermediul unor canale numite galactofore.

De ce bărbații nu pot secreta lapte

Nu este imposibil ca un bărbat să alăpteze. Reprezentanții sexului masculin sunt „dotați” cu același aparat fiziologic ca al femeilor pentru „fabricarea” laptelui. Țesutul mamar al bărbaților este prevăzut cu celulele alveolare în care se obține laptele, iar glanda pituitară masculină secretă prolactină, hormonul care transformă nutrienții din sânge în lapte. Există o specie asiatică de lilieci, Dayak, la care alăptarea masculină este ceva obișnuit, cauzele lactației paternale fiind deocamdată necunoscute.

Sânii dor când femeia stă pe burtă? Loviturile în sâni sunt dureroase?

Sânii au numeroase terminații nervoase, prin urmare, da, o lovitură poate fi foarte dureroasă. De altfel, durerea mamară (mastalgie, în termeni medicali) este frecventă în rândul femeilor. În jur de 70 la sută din reprezentantele sexului feminin trec prin această problemă de-a lungul vieții, potrivit unui studiu. Ea apare adesea în preajma menstruației, durează două-trei zile, iar durerea poate fi suficient de puternică pentru ca femeia să nu suporte îmbrățișările cu partenerul.

Este mamografia ca un aparat de făcut sendvișuri care strânge sânii?

Mamografia este o investigație cu raze X care se folosește pentru depistarea cancerului de sân. Aparatul care efectuează investigația este format din două suprafețe plane din plastic între care sânul este presat pentru câteva minute, în timp ce se realizează radiografia. Nu este „fierbinte”, dar procedura poate crea disconfort.

XXX

Ce tip de pornografie atrage în special femeile

O cercetare realizată online de site-urile Buzzfeed și Pornhub, în cadrul căreia s-a verificat care sunt cele mai căutate scene de sex de către femei, a scos la iveală că doamnele și domnișoarele sunt mari amatoare de producții în care evoluează cupluri de lesbiene. Mai exact, femeile caută cu 132 la sută mai mult decât bărbații scene de sex între femei.

Psihologul Megan Fleming a explicat că această preferință clară a femeilor nu indică neapărat dorința ascunsă a unei privitoare heterosexuale de a experimenta sexul cu o persoană de același sex. „Pornografia este o modalitate sigură de a înțelege mai bine ceea ce ne excită, dar asta nu înseamnă că vrem musai să transpunem în viața reală ceea ce ne place să urmărim”, a atras atenția psihologul.

„În filmele cu lesbiene, acțiunea sexuală este focalizată pe stimularea clitoridiană și pe sexul oral, exact ceea ce le excită cel mai mult pe femei în realitate. Prin urmare, femeile preferă să urmărească tipul de sex care le satisface nevoile, în condițiile în care consideră că filmele porno cu perechi heterosexuale nu li se adresează”, punctează psihologul Megan Fleming.

Pagină realizată din surse on-line

Remus Basalic

remus@viata-libera.ro

Extremism catolic

„Bloody Mary” și apusul unei perioade groaznice

După semnarea tratatului cu Franța, Eduard a fost încurajat să participe la ședințele Consiliului Privat. Totuși, tuberculoza îl va țintui la pat în ianuarie 1553 și îl va răpune, în cele din urmă, pe 6 iulie. Fiind prevăzător, Eduard a lăsat un testament scris cu privire la succesiune. În acest document, el le omite pe cele două surori ale sale, pretextând ilegitimitatea ambelor. Eduard a preferat s-o numească drept succesor pe Lady Jane Grey – verișoară a sa și nora ducelui de Northumberland.

La puțin timp după moartea lui Eduard al VI-lea, sora sa, Maria, a anunțat că intenționează să se mărite cu prințul spaniol Philip. Pe de-o parte, englezii se temeau că Spania se va folosi de această alianță pentru a implica Anglia în războaiele sale, iar pe de altă parte, Maria spera să readucă catolicismul în țara pe care acum o conducea. Poporul nu era mulțumit sub nicio formă, dar nicio rebeliune nu a reușit să o înlăture pe sora lui Eduard de pe tron.

Regina Mary I, dinastia Tudor, „Bloody Mary”

După ce și-a dus la bun sfârșit nunta cu prințul spaniol și a realizat că bărbatul nu o plăcea sub nicio formă – fiind mai mult plecat decât la curte – Maria aluneacă spre extremism. În încercarea de a-și securiza tronul împotriva amenințării protestante și de a readuce credința catolică în Anglia, Maria ordonă arderea pe rug a multor oameni între 1555 și 1558, căpătând astfel porecla de „Bloody Mary”.

Dinastia pierde în 1603, în momentul în care Regina Elisabeta I moare fără niciun urmaș.

Pagină realizată de
Adrian Bot

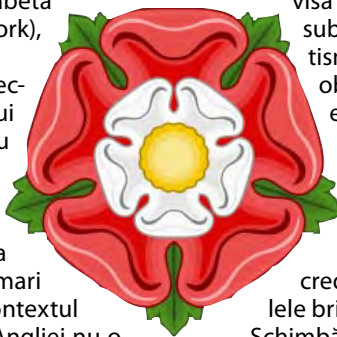
adrian.bot@viata-libera.ro

Mari dinastii ale lumii

Familia Tudor și reformele religioase

Dinastia Tudorilor a venit la putere în plin conflict, cunoscut sub numele de „Războiul rozelor”, cei care au pus baza familiei regale fiind Henric al VII-lea (membru al Casei Lancaster) și Elisabeta (membră a Casei York), în 1485.

Principalele obiective ale domniei lui Henric al VII-lea au fost securizarea succesiunii la tron pentru urmașii săi și acumularea unei averi cât mai mari cu putință, în contextul în care trezoreria Angliei nu o ducea deloc bine.

Sub semnul protestantismului

În ciuda faptului că a domnit doar șase ani, Eduard al VI-lea a reușit să ducă Anglia pe calea protestantismului. Henric al VIII-lea a pus capăt supremației ecleziastice a pontifului roman, dar a păstrat ceremonialul catolic. Eduard nu a împărtășit devoțiunea tatălui său pentru acest ceremonial, deoarece acesta reprezenta, pentru protestanți, primul exemplu de idolatrie.

În 1547, Eduard condamnă slujbele în memoria celor decedați și suprimă organismele ce se ocupau cu slujbele de pomenire. Apoi, măsurile luate în 1548 cu privire la comuniune/impărtășanie și cele două cărți de rugăciuni din 1549 și 1552 au contribuit la sfârșitul ceremonialului catolic în Anglia protestantă. Limba engleză devine limba oficială în Biserică, înlocuind latina, imaginile religioase idolatre sunt îndepărtate, se abolesc ceremoniile superstițioase, iar altarele din piatră sunt înlocuite cu mese simple. Toate acestea au transformat în mod radical fața religiei în Anglia medievală.

Sub conducerea altora

Eduard era minor în momentul în care a devenit rege, astfel că o regență trebuia să se asigure de bunul mers al țării și al Reformei religioase. Unchiul său din partea mamei – Edward Seymour, duce de Somerset, a fost protectorul său între 1547 și 1549. Acesta combina puternic suport pentru reforma religioasă cu hotărârea de a rezol-

va problemele sociale și economice ale țării. Invasia Scoției din 1547, orchestrată de Henric al VIII-lea cu scopul de a obține un mariaj între fiul său și Mary Stewart, s-a dovedit a fi falimentară. Seymour visa la o Britanie unită sub sceptrul protestantismului și a încercat să obțină sprijinul scoțienilor. Fără rezultat însă, din moment ce francezii au reacționat prompt și au oferit tot ajutorul lor pentru a menține credința catolică în insulele britanice.

Schimbările religioase și problemele economice au provocat o serie de rebeliuni în 1549. Simpatia lui Seymour față de unele cerințe economice ale populației, dar și atitudinea sa arrogantă în raport cu ceilalți consilieri regali au dus la arestarea sa în octombrie 1547. Succesorul său a fost John Dudley, viitorul duce de Northumberland, ce a preluat funcția de lord președinte al Consiliului Privat în februarie 1550.

Reforma putea declanșa un război

În martie 1551, tânărul rege îi spune surorii sale mai mari – Maria – că nu îi mai poate tolera nesupunerea, în condițiile în care aceasta asculta liturghia în propria casă. Puternicele sale principii i-au stânenit pe consilierii săi, care au trebuit să dezamorseze o situație delicată în momentul în care Carol Quintul, verișorul Mariei, a amenințat cu un posibil război dacă rudei sale nu i se acordă dreptul de a asculta liturghia.

Având nevoie de asigurări în cazul unei agresiuni din partea lui Carol, guvernul englez încheie un tratat cu Franța, în iulie 1551, prin care există posibilitatea căsătoriei dintre Eduard și una din fiicele regelui francez Henric al II-lea. După acest punct, o nouă încercare de a-i impune surorii sale acceptarea reformei părea ideală, la fel și ideea de a se debarasa de Somerset – executat în ianuarie 1552 pentru trădare. Dar situația nu era atât de roz precum credea Eduard: Henric al II-lea nu era un aliat apropiat și de încredere, astfel că existau temeri legate de posibile acțiuni franceze contrare englezilor.

Henric al VII-lea

Eduard al VI-lea, la vârsta de nouă ani

Ingeniozitatea localnicilor

Cum a scăpat o biserică de furia otomanilor

Povești
de noapte bună

Lili cea fără dop

A fost odată o sticlă, sticlă Lili, nălătuță, verde, dar cu ceva albastru chiar spre liliachiu, de o țineai în soare, și foarte frumoasă, mai frumoasă decât alte sticle albe, verzi sau maro, care sunt fie înalte, fie burtoase, fie plecticoase, fie miros a bere sau duhnesc a țuică. Ea era printre alte sticle și sticlute, nici înalte, nici nălătuțe, ca o lebădă de frumoasă! Numai că era deocamdată goală (pe dinăuntru) și fără dop măcar! Cum așa?! Sticle goale mai văzuse Lili liliachia doar aruncate prin gunoaie, ciobite la gură, murdare... Și era tristă Lili că nu avea nimic-nimic de ținut pe dinăuntru ei și chiar suna a gol dac-o ciocăneai cu degetul... Așa că într-o zi Lili dădu fuga sub strașină și stătu în ploaie până ce apa venită în jos pe uluc o umplu și pe ea. Acum avea și ea întrebuințare, dar tot n-avea dop, așa că niște copii, care au ieșit la joacă după ce a stat ploaia, o rostogoliră până o goliră de tot! Numai că, stând ea așa și așteptând altă ploaie, trecu pe acolo Prințesa Duna, care se și aplecă și o luă și o șterse cu batistuța ei scumpă de prințesă și o luă la ea în palat. Acolo, Duna îl chemă îndată pe Meșterul Mare al palatului (care se pricepea și la reparat televizoare, în timpul liber) și îl rugă: „Poți să-mi faci și mie până deseară un dop destul de frumos pentru frumoasa mea sticlă?” Meșterul se și apucă de treabă și inventă până spre seară nu unul, ci trei dopulețe minunate. „Dragă Prințesă Duna, ai câte un dop pentru fiecare zi din primele trei zile din săptămână, iar pentru celelalte sticlă se poate și odihni, să răsuflă adică și ea în voie, fără niciun dop de pus.” Sticlă Lili se bucură atunci când văzu cele trei dopuri și atunci când băgă de seamă că toate îi veneau perfect-perfect, precum pălăriile potrivite. Lili ajunse acum pe un raft cu mileuri aurite și cu poze vechi, dar... tot nu avea nimic în ea! „Răbdare, te păstrează pentru ceva important”, o liniști însă Prințesa. „Să așteptăm până când se va găsi ceva destul de prețios pentru a-i sta bine într-o sticlă așa frumoasă!”

Victor Cilincă

O frumoasă biserică din județul Satu Mare, puțin cunoscută de turiști, a scăpat de furia otomanilor datorită unui truc inteligent, unui simbol sugestiv. De atunci, lăcașul de cult a păstrat semiluna de pe acoperiș ca pe un soi de talisman.

Biserica reformată din Acăș, județul Satu Mare, a fost construită încă din 1175. Inițial, a fost o mănăstire romano-catolică, dar localnicii au transformat-o în lăcaș reformat, relatează Agerpres. Unii cercetători susțin că biserica în stil romanic nu a fost niciodată tencuită pentru a respecta regulile acestui stil, însă localnicii contrazic, citând o legendă: se spune că, la toate încercările de tencuire a pereților, mortarul pur și simplu nu s-a prins de cărămida roșie folosită la ridicarea bisericii.

Construirea bisericii a fost inițiativa banului Akos, membru al unui neam care s-a mutat din Sciția în Panonia, alături de șapte conducători ai sciților. Familia nobiliară a fost cea care a donat clădirea Ordinului Benedictin. Secolul al XVI-lea a fost cel în care neamul Akoșilor s-a stins, mulți dintre membrii săi fiind uciși.

Biserica rămasă în urma lor se numește Acăș în limba română și Akos în limba maghiară. În fiecare duminică, în biserica veche de peste 800 de ani se oficiază slujbe religioase. De-a lungul istoriei, superba clădire a fost de mai multe ori pe punctul de a fi dărâmată.

90 de ani de slujbe în aer liber

În 1642, biserica a fost afectată de un incendiu. Imediat după renovare, au venit cotropitorii turci,

care au dat foc din nou lăcașului. „O altă legendă este legată de semiluna islamică din vârful turnului bisericii. Legenda spune că simbolul a fost ridicat în turn deoarece turcii nu ar ataca lăcașurile care au semnul mahomedan. Nu este exclus ca această idee să le fi venit localnicilor după ce turcii au distrus biserica proaspăt renovată în 1642. De abia peste 90 de ani, în 1732, credincioșii au refăcut acoperișul și turnurile. În acest interval slujbele au fost oficiate sub cerul liber”, spune directorul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Satu Mare, Felician Pop, citat de Agerpres.

„Uitându-mă din curte cum se mișcau cele două turnuri am crezut că se vor prăbuși”

Un alt moment dificil a fost cutremurul puternic care a afectat zona Careiului în septembrie 1834. Atunci, biserica din Acăș a suferit mari daune, dar nu s-a prăbușit. Preotul de la acea vreme menționează în registrul bisericii. „Anul acesta a fost foarte secetos până pe 15 septembrie, atunci porni o ploaie înceată, înaintea ploii s-a produs un puternic cutremur de pământ între ora 7 și 8 dimineața în timp ce tocmai voiam să intru în biserică. După aprecierile mele, a durat cam 5 minute. Uitându-mă din curte cum se mișcau cele două turnuri, am crezut că se vor prăbuși. Dar har Domnului abia că au rezistat. La unul din turnuri s-a distrus acoperișul, iar biserica a su-

ferit cinci crăpături... în mai multe locuri a izvorât apa din pământ”, se arată în registru.

Din cauza sărăciei, oamenii nu și-au permis să repare stricăciunile produse de seism. În 1862, un alt incendiu a cuprins construcția, iar starea acesteia devenea din ce în ce mai precară. În 1896, biserica beneficia, în sfârșit, de sprijin din partea comisiei pentru ocrotirea monumentelor de artă. Lucrările de refacere au durat până în 1902.

Biserica este, fără îndoială, una dintre splendorile artei romanice europene ale Evului Mediu timpuriu. Construcția prezintă numeroase asemănări cu Abația din Cluny, o localitate din provincia franceză Burgundia.

Material realizat
din surse online de

Adrian Bot

adrian.bot@viata-libera.ro

SUDOKU

Înscrieți în căsuțele libere din cele nouă casete numere de la 1 la 9 fără a se repeta, astfel încât suma totală pentru fiecare casetă în parte să fie 45 și, de asemenea, suma pentru fiecare linie sau coloană să fie tot 45.

						8			
5	8	9		6	2				7
7				8	9	6			4
3		8		5					2
	4		3			5			
	5		2	4		7			3
	9	4		2	7			5	8
			6	9					1
1	2								4

EXERCIȚII DE ÎNCRUCIȘARE

Vă invităm să potriviți în grila de față toate cuvintele de mai jos, astfel încât să rezulte o încrucișare corectă:

- EP, JA, LR, NO;
- AER, ACELA, ENE, IȚE, LEI, ORE, RAM, STR, TEI;
- AERA, ENOT, HORĂ, OLEU, PAIR, TOCI, TORT;
- AMĂNA, AMEȚI, IPSOS, RAȚIE, RECTE, TAINĂ;
- AMORSĂ, EMERIT, HRĂNIT, MADAMĂ, METRAJ, ONOARE, ROCADĂ;
- ARCA LUI NOE, CORT LA MARE, COTĂ MINIMĂ, ONOMATOPEE.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

RIME LA PĂTRAT

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

- ORIZONTAL:**
- Soarele în schimb de noapte
- Luminițe slabe și îndepărtate.
  - E sususă, deseori plecată
- Metru cub de „blană” tăiată
  - Țesătură fină, termen din popor
- Moșul - leit motiv de somn ușor.
  - Caiere din fire, un fel de unsoare!
- Mersul pe genunchi, o grea deplasare.
  - Tocană de carne, de fel piperată
- Scame prelucrate, formă prescurtată!
  - Sprinten în mișcare, așa-i felul lui
- Potcovaru - o bate ca pe simplu cui.
  - Face legătura când e înnodată
- Adaos în sânge, formă injectată.
  - O... ită la țară pentru cei ciobani!
- Fortul, fortăreața miilor de ani.
  - Căutat în carul cu fân răvășit
- Desuet sub forma vechi și depășit.
  - Camera în care pregăteai dormitul
- Campioni... la carte, dar nu cu cititul.

- VERTICAL:**
- E văzută cu ochi buni
- Cea mai scurtă dintre luni.
  - Prins de mână și de gât
- E mireancă și atât.
  - Cui bătut la... „panglică”
- Dama, din cetatea dacică.
  - A reduce spațiul prin simplă lipire
- Salutul pe buze la o despărțire.
  - Un atac pornit la poartă
- Filă ruptă, bon de plată.
  - A lucra pământul cu înșămânțare
- „Cuibușor” sub sticlă pentru plante rare (pl.)
  - Tuns în formă rebusistă!
- Pe-un regim sever insistă.
  - Spațiu întins de propagare
- Metal roșiatic la culoare.
  - Stau... deși au mai multă treabă
- Taler pentru cine se întreabă.
  - Timpul exprimat istoric (pl.)
- Grandioși în plan simbolic.

ARITMOGRIF

6	9	4	10	5	6	1
10	11	12	4	14	2	13
13	6	12	6	3	8	14
1	6	12	4	10	5	8
1	2	1	5	4	6	3
8	5	8	13	8	14	4
6	12	15	6	10	8	5
4	7	6	5	8	14	4
8	3	6	8	10	5	8
1	2	10	5	2	16	6
8	9	11	10	8	14	4
4	13	1	2	14	5	8
11	10	6	5	8	5	4

Înlocuind numerele cu litere corespunzătoare, se va afla pe spațiul marcat prin raster, citind din colțul dreapta-sus, o noțiune definind un grup de oameni cu scopuri comune, iar pe orizontală, alte noțiuni la temă.

Pagini realizate de Gheorghe Gurău

Trecute toamne...

(fantezie în Te)

Trecute toamne tumultuoase,
Tentații, tandre tânguiri,
Totalitățile trăiri,
Tocarea timpului, terase...

Tăcere tristă, toropiri,
Tam-tamuri trendi tacticoase,
Trecute toamne tumultuoase,
Tentații, tandre tânguiri...

Tenebre tunete tăioase,
Taverne - temple, tutuiri,
Toasturi, trepte, tăvăliri,
Tandrețea temei... tămâioase...

Trecute toamne tumultuoase!...

FUGA VOCALELOR

N.A. Completați vocalele lipsă pentru o încrucișare corectă

	J		B		J		Z			P		T	
H		H				Z			M			T	R
	M		Z		L		C		R			X	
D		P		C				N	R			X	
	L		T			C	L		N	R			N
B		F		S		R				T			T
	T		R		C			C		T			
T		N				Z				C		P	S
	R		Z		M		P		N	C		R	D

SUDOKU

Înscrieți în căsuțele libere din cele nouă casete numere de la 1 la 9 fără a se repeta, astfel încât suma totală pentru fiecare casetă în parte să fie 45 și, de asemenea, suma pentru fiecare linie și coloană să fie tot 45.

2	1		5			9	3	
		3	7	2			5	
	6			8			7	
7	4	1	6	5			9	
3							6	5
			9	3			1	
6		8		9	7		4	1
1			8					
	7			5			8	6

ÎNCRUCIȘARE

Vă invităm să potriviți în grila de față toate cuvintele de mai jos, astfel încât să rezulte o încrucișare corectă:

- DI, MA, MI, TI;
- ANE, ARI, DAR, EST, ICI, TOC, TRI, TUR, ȚAR, ȚEL, ȚOI;
- ATAȘ, ESEU, GUȘĂ, MINE, TIRA, UIMĂ;
- AMICI, ESTIC, MINUS, SITUA;
- AROMÂN, RUSTIC, STĂRUI;
- FRÂNARE, ISTRION, ROTAȚII;
- REALITĂȚI;
- ENIGMISTIC, OSTENITORI, PEȘTE SĂRAT, PORT LA MARE.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

RECONSTITUIRE

					O	P		
		M						
		U				S		
					N			
		T						
			M				P	
								A
		S	S					
					B	C		
		G						
V					N			N
S			R					
								C
Z								Z

Înscrieți în cele 24 de casete toate cuvintele de mai jos, pornind din locul indicat de săgeată și ținând cont de litera ajutătoare. La o dezlegare corectă, pe cele trei coloane marcate prin raster se va putea citi un proverb francez

- ACRELI, ALVIȚĂ, ATUURI, BRETEA, CEDARE, EDUCAT, EGUMEN, ETIMON, EVAZAT, FRIZER, ICONAR, INTRUS, MINUNE, MISTER, MUTILA, NABABI, OCUPAT, ODISEE, PĂRĂȚĂ, SCUTEC, TERGAL, UMERAS, UNANIM, VIȘINĂ.

JOC DE DOI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

ORIZONTAL: 1) Călcată în picioare. 2) Apasă cu greu pe umerii oltenilor. 3) A da de treabă pe termen lung - Impus la noi de Banca Europeană. 4) Ramură în vârf de brad! - Stagiari cu acte la porțile detenției. 5) Încordat în poziția de pat - Fac pe eroii. 6) Se dă la șefu'... în armată - Plantă agățătoare la arac. 7) Rău de inimă de care suferă o lume întreagă (pl.) - Tarele unui tip anxios! 8) O pereche de cai! - A coborî în centru! - I se dă drumul la limbă. 9) Atac la persoană (fem!). 10) Te scoate la mal - A interveni în mod decisiv când ceva scârțâie.

VERTICAL: 1) „Megastarul” de

culoare aflat într-o ipostază infernală. 2) Coliba ciobanului... de la oraș. 3) Aflate în treabă pe la cabană! - O mulțime de cântece - Hoții de borhot! 4) Se lasă ușor la vale (fem.) - Truc comercial la o marfă răsufletă. 5) Botezată în mod categoric - Plutesc când stau să pice (sing.). 6) Iau forma pieptului - Filosofia omului de rând (pl.) - Tunete în plină furtună! 7) A da proba scrisă - Ajuns în urma unei învârteli. 8) Defect de vorbire înregistrat în reluare. 9) Mari pierderi în masa lemnoasă. 10) ATAC LA PERSOANĂ - Zile de odihnă la mare (sing.).

Soluțiile jocurilor apărute în ziarul de ieri:

POETICE ORIZONTAL:

C, P, D, BOSOROG, STEI, H, E, MIAZAZI, FLAUT, ILAU, ORL, CI, LL, INITIA, TE, GD, STAR, M, PA, VERSURI, TEI, ETIAJ, PISTON, STI, ETAJ, OMAT.

LEGĂTURI DE FAMILIE ORIZONTAL:

BARCELONA, ANCA, OM, UI, JG, PICASSO, AHO, MARUTA, NEZVAL, REN, LUCI, MONA, KU, A, VAR, D, ITA, DAMITA, NASTASE, ER, G, DONE, TIC.

SUDOKU

7 5 2 1 4 3 8 6 9
 6 8 1 7 5 9 2 3 4
 4 3 9 6 8 2 7 5 1
 9 7 3 8 2 5 1 4 6
 2 4 6 9 7 1 3 8 5
 8 1 5 3 6 4 9 7 2
 3 2 7 4 1 6 5 9 8
 1 6 8 5 9 7 4 2 3
 5 9 4 2 3 8 6 1 7

9 5 4 2 6 1 7 3 8
 2 7 6 3 8 4 1 5 9
 3 8 1 7 5 9 6 4 2
 8 9 2 1 4 7 5 6 3
 4 1 5 8 3 6 2 9 7
 6 3 7 5 9 2 8 1 4
 1 6 8 4 7 3 9 2 5
 5 2 3 9 1 8 4 7 6
 7 4 9 6 2 5 3 8 1

COLȚUL BUCĂRĂRII

Cel ce înșală	Adăpost în port	Păpușă!	Gol	...	Orna!	E cu adevărat (fem.)
Urcată	Cutezătoare	A da greș	Piept	...	Dau din cap	
			Grădină			
				Muncitor		
				Se poartă cu nojite		
A da înapoi			Câini în Delta		Dana Alexe	Popas... turistic
Afaceriști cu bani			Supărat		...	
				Bătute la tălpi		
				Gina!		
În plen!		Înșelat			Carie!	Din față și din spate!
A se uimi		Etajul de sus			...	
			Măgar		Școala medie!	Trage cu urechea
			Prinse în rație!		Cer pe spate!	Firav la trup!
Limbă la han				...		
Răvniță				Predate!		
			Lucrător în pielea goală			Laici!
						Tunică!
Tine de frig				Dusă cu greu		